

שֶׁל הַמֶּלֶךְ נִמְסְרוּ בְיָדֶיהָ, וְכָל הָעוֹלָמוֹת שְׁלֵמָטָה יוֹנְקִים מִמֶּנָּה. אִם זָכוּ יִשְׂרָאֵל לְשֹׁמֵר הַתּוֹרָה, אִזּוֹ נִתְּנָתָ לָהֶם כָּל טוֹב הָעוֹלָם, וְאִם לֹא, אִזּוֹ מִסְרַת אוֹתָם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ויקרא כו) וַיִּסְרַתִּי אֶתְכֶם אַף אֲנִי. זֶה כִּנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְכִשְׁתַּחֲבַר בְּ"אֲנִי" דְל"ת שְׁלֵה, נִקְרָאת אֲדָנָי, וְדָן אֶת הָעוֹלָם. לְכֵן כְּתוֹב (דברים ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה. בְּ"זֹאת" נִתְּנָה הַתּוֹרָה.

בֹּא רֵא, תּוֹרָה שְׁפָתוֹב נִקְרָאת צְדִיק, וּמִנְחַת בְּזֹאת, שְׁבָרִית זֶה מִנְחַת בּוֹ, שְׁפָתוֹב אַרְוֹן הַבְּרִית, מִשׁוּם שְׁמִנְחַת בּוֹ בְרִית שֶׁהוּא צְדִיק. וְלָכֵן וְזֹאת הַתּוֹרָה, הַתַּחֲבַר וְאִ"ו עִם זֹאת, וְאִזּוֹ - אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה, סֵם הַחַיִּים לְעוֹלָם, שְׁהָרִי עֵץ הַחַיִּים נִדְּבַק בָּהּ. וְכִשְׁמַעֲשִׂי בְּנֵי אָדָם אֵינָם כְּשָׂרִים, מִסְתַּלַּק וְאִ"ו מְ"זֹאת", וְאִזּוֹ כְּתוֹב (ויקרא יד) זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֻרָע, וְזֶהוּ חֲשׂוֹב כְּמַת.

וְכְתוֹב (במדבר יט) זֹאת הַתּוֹרָה אֲדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהֱלָהּ. הַסְתַּלְּקָה ו' מְזֹאת, וְעוֹשֶׂה הָאֶהֱלָהּ הַזֶּה נִקְמוֹת. הַיְנוּ מִה שְׁפָתוֹב (שם) זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה ה'. מִשׁוּם שֶׁלֹּא הַתַּחֲבַר ו' עִם ה', גִּרְמוֹ שֶׁטְמָאוּ הַמְקַדָּשׁ וְגִרְמוּ לָהֶם מִיתָה, שְׁהָרִי מִי שְׁמִפְרִידִם גֹּרֵם מִיתָה לְנַפְשׁוֹ, עַד שֶׁכָּפָא פָּרָה וְכִפְרָה עַל בְּנָה, וְעוֹשִׂים מִמֶּנָּה הַזָּאָה עַל טְמְאֵי מַתִּים.

זֹאת הַתּוֹרָה, שֶׁלֹּא הַתַּחֲבַר לָהּ וְאִ"ו עַד שֶׁעָשׂוּ הַזָּאָה לְאוֹתָם כְּלֵי מִדְּוָן, וְאִחֲסוּ כֶּף (דברים ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם וְגוֹמֵר. חַיִּים נִדְּבָקוּ בָּהּ, (שם ל) וְזֹאת הַבְּרָכָה. בְּרָכָה נִדְּבָקָה בְּ"זֹאת" הַזֶּה. אֲבָל כָּל מְקוֹם שֶׁתִּמְצָא בַתּוֹרָה "זֹאת הַתּוֹרָה" כְּלֵי וְאִ"ו, זֶה בְּגִלְלַת חֲטָא.

בְּאוֹרֵייתָא זֹאת הַתּוֹרָה בְּלֹא

דְּבִקְהֵא אַרְוֹן מוֹנְחִין כָּל גְּנִיזִין טְבִין, וְתוֹרָה שְׁפָתוֹב דְּאֶקְרִי בְרִית בִּיהַ מוֹנְחָא. וְכָל מְאֲנֵי קְרָבָא דְּמִלְפָא בְּיָדֶיהָ אֶתְמַסְרוּ, וְכִלְהוּ עֲלֵמִין דְּלִתְתָא מִינָהּ יִנְקִין. זָכוּ יִשְׂרָאֵל לְמִיטְר אוֹרֵייתָא כְּדִין יִהְבַת לוֹן כָּל טִיבוּ דְּעֲלָמָא. וְאִי לֹא כְּדִין יִסְרַת לוֹן, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (ויקרא כ"ו) וַיִּסְרַתִּי אֶתְכֶם אַף אֲנִי, דָּא כִּנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְכַד תַּחֲבַר בְּאֲנִי דְל"ת דִּילָהּ אֶקְרִי אֲדָנָי וְדִינָא לְעֲלָמָא. בְּגִין כֶּף כְּתִיב (דברים ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה. בְּזֹאת אֶתִּיְהִיב אוֹרֵייתָא.

הָא חֲזִי, אוֹרֵייתָא שְׁפָתוֹב צְדִיק אֶקְרִי, וּמוֹנַח בְּזֹאת דְּהֵאִי בְרִית מְנַחָא בִּיהַ, דְּכְתִיב אַרְוֹן הַבְּרִית בְּגִין דְּמוֹנַח בִּיהַ בְּרִית דְּאִיהוּ צְדִיק בְּגִין כֶּף וְזֹאת הַתּוֹרָה אֶתְחַבַר וְאִ"ו בְּזֹאת וְכְדִין אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה סֵם חַיִּין לְעֲלָמָא. דְּהֵא אֵילְנָא דְּחַיִּי אֶתְדַבַּק בָּהּ. וְכַד לֹא מְכַשְׂרִין בְּנֵי נְשָׂא עוֹבְדֵיהוּ, אֶסְתַּלַּק וְאִ"ו מְזֹאת. וְכְדִין כְּתִיב (ויקרא י"ד) זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֻרָע, וְזֶהוּ חֲשׂוֹב כְּמַת.

וְכְתִיב (במדבר י"ט) זֹאת הַתּוֹרָה אֲדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהֱלָהּ אֶסְתַּלַּק ו' מְזֹאת וְעֵבִיד הֵאִי אֶהֱלָהּ נוֹקְמִין, הַיְנוּ דְּכְתִיב (שם) זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יי. וְכְגִין דְּלֹא אֶתְחַבַר ו' בָּהּ, גִּרְמוּ דְּסְאִיבוּ מְקַדָּשָׁא וְגִרְמוּ לוֹן מוֹתָא. דְּהֵא מְאֵן דְּאֶפְרִישׁ לוֹן, גִּרְים מוֹתָא לְנַפְשִׁיהַ, עַד דְּאֶתַת פָּרָה וְכִפְרָה עַל בְּנָה. וְעֵבִדִין מִינָהּ הַזָּאָה עַל טְמְאֵי מַתִּים.

זֹאת הַתּוֹרָה דְּלֹא אֶתְחַבַר בָּהּ וְאִ"ו עַד דְּעֵבְדוּ הַזָּאָה לְאֵינוֹן כְּלֵי מִדְּוָן. וְלְבַתֵּר (דברים ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם וְגו' חַיִּים אֶתְדַבַּק בָּהּ. (דברים ל"ג) וְזֹאת הַבְּרָכָה, בְּרָכָה אֶתְדַבַּק בָּהּ בְּהֵאִי זֹאת. אֲבָל כָּל אֶתֵר דְּתַשְׁכַּח

(ויקרא יג) זאת תורת נגע צרעת. (שם)
 (יד) זאת התורה לכל נגע הצרעת.
 (במדבר ה) זאת תורת הקנאות.
 משום שטמאו את עצמם וטמאו
 המקדש. (ויקרא ו) זאת תורת
 העלה, לא כתוב בו וא"ו, עד
 שיעשו לה בני אהרן שלמות
 לחבר את זאת לבעלה. (שם ו)
 וזאת תורת המנחה - לא בא על
 חטא, שהרי היא נדבה, או
 שבאה עם עולה, והעולה הרי
 עושה שלמות. (שם) זאת תורת
 החטאת - בא על חטא שטמאו
 את "זאת".

(ויקרא ז) וזאת תורת האשם -
 משום שלא עשו כל כף פגם,
 ולכן באה זכר ולא נקבה. (שם)
 וזאת תורת זבח השלמים, משום
 שבאה לשלום, מתחבר עמה
 וא"ו. (שם) זאת התורה לעלה
 [ולמנחה ולחטאת - בגלל
 חטאת שיש בפסוק, וחוטא אחד
 יאבד טובה הרבה, זה פרשנו
 בכל מקום - וא"ו מוסיף על ענין
 ראשון.

וזאת התורה אשר שם וגו' מאי טעמא
 וא"ו, הא לא אמר זאת בקדמיתא,
 אמאי כתיב וזאת, בגין סם חיים דאתדבק
 בה. (דברים ל"ג) וזאת הברכה, בגין ברכה אף על
 גב דלא כתיב זאת בקדמיתא, או מלה על מה
 דייתי. אבל בכולהו מאי טעמא לא כתיב
 וזאת. בגין דלא אתדבק וא"ו. והאי דכתיב
 וזאת תורת האשם בגין דכתיב לעיל זאת
 תורת החטאת, וא"ו מוסיף על ענין ראשון.
 בגין כף אתייהיבת אורייתא בהאי זאת.

ובגין כף פתיב (ויקרא כ"ו) אף אני אעשה זאת,
 אסלק מינה וא"ו ותעביד בהו נוקמין
 וכולהו קרבנין אתיין לקרבא להאי זאת
 לעילא בהאי שלישי. ואנן מקרבין בהאי
 יומא תרין פרים במוסף, לאוספא ליה תרין
 ומשום כף כתוב (שם כו) אף אני
 אעשה זאת, אסלק ממנה וא"ו
 ותעשה בהם נקמות, וכל
 הקרבנות באים לקרב את
 ה"זאת" למעלה בשלישי הנה,

וא"ו, בגין חובה (ויקרא י"ג) זאת תורת נגע
 צרעת. (ויקרא י"ד) זאת התורה לכל נגע הצרעת
 (במדבר ה) זאת תורת הקנאות. בגין דסאיבו
 גרמיהון וסאיבו מקדשא. (ויקרא ו) זאת תורת
 העולה, לא כתיב ביה וא"ו עד דיעבדו לה
 שלימו בני אהרן לחברא לזאת בבעלה. (ויקרא
 ו) וזאת תורת המנחה, לא אתייא על חטא,
 דהא נדבה היא. או דאתייא עם עולה והא
 עבדא עולה שלימו. (ויקרא ז) זאת תורת
 החטאת אתייא על חטא דסאיבו להאי זאת.
 וזאת תורת האשם בגין דלא עבדו כל כף
 פגימו, ובגין כף אתייא דכורא ולא
 נוקבא (ויקרא ז) וזאת תורת זבח השלמים בגין
 דאתיין לשלמא אתחבר בה וא"ו. (שם) זאת
 התורה לעולה למנחה ולחטאת, בגין חטאת
 דאית בקרא, וחוטא אחד יאבד טובה הרבה.
 דא אוקימנא בכל אתרא וא"ו מוסיף על ענין
 ראשון.

וזאת התורה אשר שם וגו' מאי טעמא
 וא"ו, הא לא אמר זאת בקדמיתא,
 אמאי כתיב וזאת, בגין סם חיים דאתדבק
 בה. (דברים ל"ג) וזאת הברכה, בגין ברכה אף על
 גב דלא כתיב זאת בקדמיתא, או מלה על מה
 דייתי. אבל בכולהו מאי טעמא לא כתיב
 וזאת. בגין דלא אתדבק וא"ו. והאי דכתיב
 וזאת תורת האשם בגין דכתיב לעיל זאת
 תורת החטאת, וא"ו מוסיף על ענין ראשון.
 בגין כף אתייהיבת אורייתא בהאי זאת.

ובגין כף פתיב (ויקרא כ"ו) אף אני אעשה זאת,
 אסלק מינה וא"ו ותעביד בהו נוקמין
 וכולהו קרבנין אתיין לקרבא להאי זאת
 לעילא בהאי שלישי. ואנן מקרבין בהאי
 יומא תרין פרים במוסף, לאוספא ליה תרין